

Jak sa chodilo sušit ovoce a zpracovávalo sa aj ďalší z domu...

...vzpomíná Anna Ševečková
(zaznamenala Dagmar Vacková 6. 10. 2015)

Před domem č. p. 165 –
rodina Ševečková a
Ondrůšková

Do Podolí sem sa přivdala z Míkovic v roce 1968. Manželovi rodiče Ševečkovi mívali hospodářství, ale to už tehdá nebylo, už to bylo všecko v družstvu. Bývali jsme na čísle 165, vedle obchodního domu Jednota - tam, co dnes bývá můj syn Fanda.

Tehdá sme bývali enom v jednéj místnosti, babička a děda bývali v druhéj místnosti a eště byla prababička ve třetí.

Na dvoře na konci chlévů bývala sušárna ovoce. To byla veliká uzavřená místnost, přibližně 4x 4 metry. Topilo sa tam dřevem - jak když do kamen, aj v noci sa moselo přikládat. Ale né enom normálním dřevem. Topilo sa tam hlavně *klátama*. Chodilo sa na ně do hája – aj takový speciálně vyrobený nástroj sme na to měli. Taková tyč dule s hákem, aby sa pařez mohl ze zemi vypáčit. Eště ho aj máme doma.

Tá sušárna, to byly takové *lésky*, jak veliké šuplíky sa to vytahovalo. Uprostřed byla jakoby pec, nad nů 3 šuplíky, a z každé strany eště po 5 šuplíkoch. Celkem 13. Na šířku byly 80 cm široké a 2 m dlouhé – jak rošty do postele, akorát to mělo mřížky. Uvnitř byly tenké lipové laťky tak 1 cm široké, naskládané vedle sebe a mezi něma byly malé fuky, aby tama procházalo teplo, ale ovoce nepropadalo.

Stará babička to celé dně aj noci dycky hlédali, přebírali. Co už bylo suché, to odebírali, aby sa to nepřesušilo.

Když sa sušily trnky, tož nekerým sa říkalo *pukance* nebo *dudky*. Byly nafúknuté, tož ty mosely jít pryč, protože nebyly dobré - byly hořké. A nejlepší byly *zápečky*, to byly takové ještě nedosušené trnky, ty byly výborné a šťavnaté.

Celá dědina tam chodila sušit jabka, hrušky, aj trnky. Na jedenkrát sa usušil aj metrák ovoce. To trvalo tak celý den a celú noc, nekdy aj dél. Moselo sa přikládat opatrně, aby sa to sušilo pomalučky.

Sušilo sa tam tak do roku 1985, to sem jezdili lidé aj z kdekady z okolí. A potom v devadesátém sedmém roku sme sušárňu zbúrali, když sme začali barák rekonstruovat. A teď nás to mrzí – mohlo sa tam eště sušivat. Taková sušárna už skoro nikde není.

Na dvoře u Ševečkůj č. p. 165

A také sa u nás sbíraly z dědiny vejca, odvážala si jich od nás jakási paní do Ostrožskéj Nověj Vsi. Předtým to vykupoval pan Esendr v Chalúpkách v mlékárně (jak je dnes park u kulturáku - dům byl zbořený kvůli silnici a stavbě kulturáku).

Aj mléko sme vybírali. Ludé dójili krávy brzo ráno, okolo čtvrtěj hodiny a k nám to moseli dovézt do půl šesté ráno. Nosili ho v pětilitrových konvách, lélo sa to dohromady do velikěj 25ti litrověj konvy a v tej sa to svážalo do mlékárny do Ostrožskej Nověj Vsi.

Chalúčky vedle kulturního domu - vlevo v domě výkup vajec

Obchod u Havránků - dnes zbořen - náves před budovou klubovny

Předtým sa mléko sbíralo v obchodě a mlékárně u Havránkůj – to byl barák, kerý stával eště před dnešní budovú mandlovny, jak je teď vydlážděná náves. A úplně předtým eště v domku naproti v Chalúpkách. Pan Esendr tam kromě vajec vykupoval aj mléko. Ale tam sa mléko nejenom vykupovalo, ale aj prodávalo. Když neměl někdo krávu a nebo ju zrovna nemohl dójit, protože měla třeba tele, mohl si mléko kúpit tady.

Také sa k nám chodily vařit trnky na povidla. Na to byl veliký měděný kotel, kerý byl dokola obezděný, nad tým byla uprostřed umístěná dřevěná ručka *kopist*, a tů sa moselo bez přestání míšat doprava a doleva, aby sa trnky nepřipálily. Pozděj sa vařivaly trnky aj u Teterůj. Ti bývali tam, jak dnes majů dům Kabátovi – vedle kostela. A nakonec sa vařivaly aj na mlýně – ve stodole na traktorce. Kromě kotla na ty trnky tam mívali zahrádkáři aj pres na jabka. Ten sa po revoluci přesunul na dvůr domu Hanáčkových, kde dřív bývala pekárna.

Kotel na trnky a dřevěné míchadlo - kopist - ilustrativní foto

Vedle našeho, ve stodole, za obchodem, bývalo ještě několik roků zpracování ovoce a zeleniny pro Frutu. V sezónu, když bývaly meruňky, broskve, papriky nebo cibula, tož si tam lidé z dědiny chodili přivydělat na brigádu. Půlili ovoce, vypeckovávali, čistili a podobně. Původně sa to dělávalo na mlýně, potom u Zpěváků č. p. 10 (dnes dům Gálových), pak to bylo naproti u Májíčkůj a naposledy u Zahradkářů v téj stodole za naším.

A tady, nad obecním úřadem, u Švejcarů ve dvoře (dnes tam bydlí Porubčanovi), sa zas vykupovali oharky a cukety. Eště před tým, do konce šedesátých roků, sa to dělalo u Malinůj na č.p. 4. Co doma lidé vypěstovali navíc, pak prodali, aby měli nejakú korunu. To na to byly takové šablony – oharky sa strkaly do různě velkých dírek a třídily sa do bedýnek podle velikosti.

Tož tak to bylo s tým, co sa doma hned nespotřebovalo...